

THĂM GRANADA và LÂU ĐÀI ALHAMBRA, TÂY BAN NHA

Ngọc Hạnh

Chúng tôi rời khách sạn Catalonia ở Seville, Spain từ 6 giờ sáng lên xe buýt viếng Granada. Trời mờ tối, thành phố vắng vẻ, ngủ yên. Xe buýt ghé mấy khách sạn nữa để đón khách đang đứng chờ sẵn trước cửa. Khi khách lên xe đầy đủ, cô tour guide Melissa tự giới và giới thiệu tài xế, cho biết khoảng 3 tiếng nữa mới đến nơi. Cô mời mọi người ngủ tiếp, tắt đèn trên xe, kéo màn lại. Trong xe im lặng, có lẽ phần lớn hành khách tiếp tục giấc ngủ dở dang. Xe chạy êm quá, nhạc êm diu ngủ ngon là phải...

... Bỗng nhiên ai đó kéo màn cửa sổ làm mọi người tỉnh giấc. Bên ngoài trời sáng, nắng bình minh trong veo. Về phương Đông, mặt trời vừa nhô lên, nhuộm hồng một vùng chân trời. Trên đường tráng nhựa xe chạy ngược xuôi nhộn nhịp. Hai bên đường thỉnh thoảng thấy vài nhà nhỏ có mấy cây cam trồng góc sân, vài khóm hồng trước nhà đang ra hoa. Dưới đồng cây olive, bạt ngàn, xanh tốt, mênh mông, còn nhiều hơn là từ Madrid đến Seville. Bờ ruộng rải rác mấy cây hồng, trái chín đỏ đong đưa theo gió. Tôi nghĩ ra mấy câu thơ con cóc:

*Rạng rỡ bình minh đẹp biết bao
Trời xanh mây trắng mấy tầng cao
Trên đường đông đúc xe qua lại
Bờ ruộng lơ thơ mấy bụi hồng...*

Xe chạy thêm khoảng 30 phút ghé lại tiệm ăn dọc đường cho mọi người điểm tâm. Khách có thể dùng café hay nước cam tươi rất ngon. Dùng cái kẹp gấp 4, 5 trái cam bỏ vào máy, ấn nút là bạn có ly nước cam tươi nguyên chất. Người bán hàng cho biết phần lớn cam trồng để ép lấy nước. Nhà hàng cũng có mấy cây cam trĩu quả trước sân. Bên ngoài xem cũng thường nhưng bên trong nhà hàng rộng rãi sạch sẽ, sàn lót đá hoa, khăn trắng trải bàn trông bắt mắt. Ngoài các thức ăn còn bán các loại bánh kẹo, quà lưu niệm. Có mấy xe buýt đến trước nên tiệm đông người, náo nhiệt. Mọi người trở lên xe sau 30 phút giải lao. Xe chạy luôn đến Granada, không ngừng nghỉ. Càng gần thị trấn nhà cửa đông đúc, có nhà lầu, tiệm buôn bán khang trang.

GRANADA:

Cô Melissa hướng dẫn du lịch cho biết Granada là thị trấn của tỉnh lỵ Granada nằm ở chân núi Sierra Nevada, cao hơn mực nước biển 738 mét. Dân trong thị xã 237.000 người nếu gồm cả ngoại ô khoảng gần 473.000 người. Người Nam Mỹ chiếm 31% dân số. Theo cô biểu tượng Granada là trái lựu. Granada có 5 trường Đại học gồm nhiều bộ môn và khoảng 80.000 sinh viên.

Xe chạy qua nhà thờ cổ quá rộng lớn, xinh đẹp và uy nghiêm. Tuy cũ nhưng thánh đường còn chắc chắn, lâu tháp cao và nguyên vẹn. Cô Melissa cho biết nhà thờ khoảng 500 tuổi, xây vào thế kỷ thứ 16 trên khu đất trước kia là đền thờ Hồi giáo. Ngày xưa nhà thờ có nhà nguyện dành cho hoàng gia và cũng là nơi an táng hoàng hậu Isabel và vua Ferdinand II.

Bên cạnh nhà thờ học trò mẫu giáo cả trai lẫn gái mặc đồng phục rất xinh do các vị nữ tu hướng dẫn sinh hoạt vui vẻ trong sân trường. Dọc theo 2 bên đường vào thị xã các khách sạn, tiệm buôn, nhà hàng ăn uống san sát nhau trông phồn thịnh, nhộn nhịp. Khu dân cư nhà mái đỏ, tường vôi, hoa trồng trước cửa hãy còn tươi đẹp, chưa bị hư hỏng vì lạnh. Thực ra Granada giống như mùa Thu, khí hậu mát mẻ, khách chỉ cần mặc khoác nhẹ. Xe chạy từ từ lên dốc đến khu vực cung điện Alhambra.

LÂU ĐÀI ALHAMBRA:

Xe dừng lại bãi, mọi người đi bộ khoảng gần đến cổng hình vòng cung vào ngôi nhà rộng, nhiều người đi lại. Nơi này có các tài liệu, bảng đồ lâu đài Alhambra bằng đồng to tướng đặt nằm trên bàn. Cô Melissa mua vé cho cả nhóm khi hướng dẫn viên mới giảng giải để chúng tôi có khái niệm trước khi đi thăm viếng lâu đài.

Ông ở tuổi trung niên, tròn trịa nhưng nhanh nhẹn. Cô Melissa, hướng dẫn viên từ Seville ở lại ngôi nhà chờ chúng tôi trở về. Có mấy xe buýt đến trước, tài xế đang chuyện trò ở bãi đậu, khách đã đi viếng lâu đài. Bên ngoài sát khu vực Alhambra nhiều tiệm buôn, khách sạn, nhà hàng ăn uống. Hướng dẫn du lịch phát mọi người cái máy nghe (headset) để có thể nghe ông giảng giải từ xa. Có 3, 4 nhóm, mỗi nhóm từ 20 đến 40 người. Ông vừa đi vừa hỏi: "Xin đi nhanh nhanh giùm, đi chậm sẽ không đủ giờ ..."

Theo ông Alhambra gồm 6 lâu đài các vua chúa cư ngụ trải qua nhiều thời kỳ. Có năm lâu đài cất gần nhau và 1 cái nằm bên ngoài khu vực cung điện. Mỗi lâu đài có tên gọi riêng biệt. Tôi xin ghi những tòa nhà lớn :

1-Royal complex, 2-Court of Myrtles, 3-Hall of the Ambassador, 4-Court de Lion, 5-Hall of the Abencerrajes, 6-Palacio de Generalife.

Mỗi lâu đài to còn những tòa nhà nhỏ chung quanh, có hành lang, cột đá, hồ nước, hoa viên, cây to bóng mát, hoa các loại v...v...như lâu đài Royal Complex gồm 3 phần chính:

a/Mexuar: nơi vua, quan làm việc, trần nhà làm bằng gỗ tốt, chạm trổ hoa văn

b/Scrallo: trang trí sáng sủa, trần cao, còn bàn ghế ngày xưa trưng bày trong phòng

c/Harem: nơi hoàng hậu, cung nữ cư ngụ trang hoàng xinh xắn, nhiều cửa sổ, nhà tắm có nước nóng, nước lạnh, có hồ nước lớn.

Theo hướng dẫn viên các hồ nước trong cung điện ngoài việc trang trí cho phong cảnh thêm tươi đẹp như trên trời cao có mây xanh, dưới núi có nước trong chảy róc rách còn làm khí hậu mát mẻ phần nào trong mùa hè...

Sân sư tử và bồn nước (Lion Court and fountain)

Rộng rãi, dài 35 mét ngang 20 mét. Chung quanh kiến trúc có hàng lang thoáng mát và 124 cột bằng đá hoa cương trắng. Phía bên trong, trên trần nhà chạm khắc hoa văn màu sắc khác nhau. Phía trước lâu đài có hồ nước hình tròn và 12 sư tử đứng đỡ bồn nước to. Theo hướng dẫn viên sư tử tượng trưng cho sức mạnh và quyền lực.

Palacio de Generalife:

Rộng rãi, yên tĩnh. Nơi đây có hồ nước lớn với vòi phun, vườn hoa, cây cảnh xinh đẹp, có tiếng chim hót, nước chảy, là nơi giải trí tốt sau những giờ làm việc căng thẳng. Trên đường trải nhựa đến lâu đài người ta trồng nhiều cây tùng, cây bách xanh tươi tốt...

Ngoài ra có hồ nuôi cá vàng, hồ thả hoa sen, vườn hoa. Có nơi trồng cây ăn trái như cây hồng trái chín đỏ đầy cành, cây cam tía thành hình vòng cung, quả chín vàng tươi...

Hall of the Ambassador:

Rộng nhất với mái vòm cao 23 mét. Đó là phòng tiếp khách của vua, nơi ngày xưa có ngai vàng là tên gọi cái ghế thật đẹp dành riêng cho nhà vua, hay vị nguyên thủ quốc gia. Trần nhà trang trí hoa văn tỉ mỉ với các màu vàng, trắng hay xanh... Hướng dẫn viên nói nhiều lắm tôi nhưng tôi không nhớ hết, nếu quý độc giả muốn biết thêm về lâu đài Alhambra xin xem [Đi Thăm Torremolinos, Granada, và Toledo](#)

Theo hướng dẫn viên, lâu đài Alhambra trước tiên do người Moor làm chủ, xây cất vào thế kỷ thứ 10. Người Hồi giáo mở rộng thêm khi họ cai trị Tây ban nha vào thế kỷ 14. Lúc Thiên Chúa Giáo thịnh hành, vua Tây ban nha là tín đồ công giáo sửa sang lại, mở rộng thêm theo kiểu cách người Tây phương vào thế kỷ thứ 15. Nay lâu đài Alhambra nổi tiếng thế giới, nhiều người thăm viếng, là nguồn cảm hứng của các văn, thi, nhạc sĩ và được Unesco công nhận năm 1984.

Hướng dẫn viên vừa nói vừa đi nhanh nhanh trên đường tráng nhựa, chỉ khi nào vào bên trong lâu đài ông mới chậm lại một chút để chỉ trở các hình vẽ trên trần nhà, các chữ Ả rập xưa ghi trên tường, trên cột lâu đài. Đường lên lâu đài cũng vui mắt, cây kiểng xanh tốt trồng bên đường, cắt tỉa gọn gàng. Có khi bên đường là vườn hoa, có khi là cung điện kiến trúc theo lối xưa. Mọi người theo ông, vị nào ngừng lại chụp ảnh thì phải chạy mới theo kịp. Đông người, lẫn lộn sẽ không biết nhóm mình ở đâu. Viết đến đây tôi nhớ một chuyên viên du lịch suýt lạc vợ, lạc đoàn. Ông mãi lo chụp ảnh lúc nhìn lên, vợ và đoàn đi đằng nào, không thấy nữa. May thay ông gặp lại đoàn 20 phút sau nhưng...hú hồn. Nếu vị kể trên có đọc mấy dòng này xin đừng trách người viết. Tôi chỉ nhắc nhở quý độc giả nếu đi tour nên để ý theo đoàn của

mình nhất là những nơi đông đúc có nhiều du khách và nhớ lấy địa chỉ khách sạn để rủ lạc còn gọi taxi về. Nhìn du khách kẻ đi người chạy, tôi có mấy câu:

*Tour guide hối đi mau
Lâu đài ở núi cao
Vừa đi và vừa chạy
Chậm trễ lạc mất nhau.*

Hướng dẫn viên bảo lâu đài cất trên đồi (hill) nhưng tôi gọi là núi vì cao quá, đi mãi mãi mới đến, lòng vòng, tầng nọ cao hơn tầng kia. Lên lâu đài nhìn xuống thấy cây cảnh, phố phường, xe chạy phía dưới rất đẹp. Theo lời hướng dẫn viên vào thời kỳ Hồi giáo cầm quyền, cung điện có hình dáng và trang trí theo kiểu cách đạo Hồi. Chữ Ả rập trên tường, trên cột còn lại trong một số các kiến trúc. Vào năm 1492, Hồi giáo mất quyền lực ở Tây ban nha. Vua Ferdinand II phục hồi đạo Thiên chúa, cai trị nước, sửa sang, trang trí các lâu đài theo phong cách Tây Phương, xây thêm cung điện mới, làm nhiều phòng xinh đẹp cho hoàng hậu, cung nữ, có nhà bếp, phòng tắm, chuồng ngựa...

Lúc đến lâu đài dưới thấp nhìn lên thấy du khách lố nhố ở các tòa nhà trên cao tôi tưởng như không thể nào lên nổi đến đó. Con đường vòng vèo, lúc vào tòa nhà có khi phải leo lên và đi xuống các nấc thang, không nhiều lắm nhưng cũng mất thì giờ. Tuy thế tôi cũng đến nơi vì có những đoạn đường rất bằng phẳng. Hướng dẫn cho biết khi xưa Alhambra vừa là lâu đài vừa là pháo đài, có tới 13 tháp canh. Nay trên các tháp canh có nhiều lá cờ bay phát phơ theo gió. Lâu đài nào cũng có lạch nước ở phía trước hay bên hông. Thuở xưa họ dự trữ nước mưa để dùng quanh năm. Theo hướng dẫn viên, lạch nước nhân tạo từ trên cao xuống tận các lâu đài dưới chân núi, tưới hoa kiểng, dài 8 cây số. Các lạch nước lộ thiên, khoảng hơn 1 tấc bề ngang, nước trong veo dù chung quanh có cây to nhiều lá. Tôi nghĩ lá vàng khô sẽ rơi xuống lạch và làm bẩn nước mới phải. Tôi cũng chẳng thấy người làm vườn hay công nhân dọn dẹp nhưng các lâu đài, lối đi sạch sẽ, các vườn hoa tươm tất gọn gàng, không biết họ quét dọn, chăm sóc cây cảnh lúc nào.

Mọi người lên núi đã 3 tiếng nhưng còn tiếp tục đi xem các kiến trúc khác. Tôi thấy có mấy bà ngồi nghỉ chân ở một trong các băng đặt dọc đường nên tôi ở lại, và chờ các con tại địa điểm này. Một bà ngồi gần tôi đến từ Texas, con bà học năm thứ 3 tại Đại học Granada, hôm nay được nghỉ cậu đưa mẹ và các anh chị đi chơi. Bà bảo nơi này rộng quá, đi vội vàng nên chẳng xem được bao nhiêu. Bà cho người xây cất lâu đài có kỹ thuật

cao nên mấy trăm tuổi lâu đài chưa bị thời gian làm hư hỏng. Bà khen người Spain dân trí cao, đường phố sạch sẽ, có nhiều vườn cây xanh, đồng ruộng phì nhiêu, người nhanh nhẹn khỏe mạnh, thảo nào ngày xưa họ đi thôn tính, chiếm nước nọ nước kia...

Các con tôi trở lại. Mọi người ra cổng lên xe, từ giả hướng dẫn viên du lịch. Cô Melissa đưa chúng tôi ăn trưa ở một tiệm ăn rộng rãi, lịch sự trong thị trấn. Thực khách ngồi gần kín các hàng ghế, có lẽ họ là du khách như chúng tôi. Hầu bàn đưa cái thực đơn dài ngoằn. Cô cho biết tiệm đặc biệt có món khai vị đồ biển như mực, tôm lăn bột, món chính đuôi bò nấu rượu rất hợp với khẩu vị và túi tiền của cô vì không đắt lắm. Granada cũng sản xuất rượu chất, cô mời nếm thử cho biết. Nhà hàng tuy đông nhưng thực khách ăn cũng nhanh.

Khi trở về xe đi thẳng, không ngừng nghỉ. Tuy thế gần 18 giờ chúng tôi mới đến khách sạn vì xe dừng lại nhiều nơi thả khách xuống dọc đường khi đến Seville. Theo tôi tuy mất cả ngày thăm viếng Alhambra nhưng cũng đáng công vì phong cảnh xinh đẹp, các lâu đài xây cất kiểu cách đặc biệt và được gìn giữ cẩn thận. Tôi liên tưởng đến các đền đài, di tích lịch sử ở quê nhà như cố đô Huế, đền Hùng, Văn Miếu... và ao ước các di tích này cũng bền bỉ với thời gian và được giữ gìn sạch sẽ tốt đẹp như Alhambra...

Virginia ngày 18/12/2012
Ngọc Hạnh